

PATVIRTINTA

Valstybės įmonės Vidaus vandens kelių
direkcijos generalinio direktoriaus
2019 m. birželio 10 d.
įsakymu Nr. 4S-46

VALSTYBĖS ĮMONĖS VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJOS DARBUOTOJŲ ELGESIO KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės įmonės Vidaus vandens kelių direkcijos darbuotojų elgesio kodeksas (toliau – Kodeksas) nustato elgesio normas ir profesinės etikos principus, kurių privalo laikytis Valstybės įmonės Vidaus vandens kelių direkcijos (toliau – Įmonė) darbuotojai darbo bei ne darbo metu.
2. Kodekso paskirtis – reglamentuoti darbuotojų tarpusavio santykius darbo metu, santykius su asmenimis, kurie kreipiasi į Įmonę, valstybės valdžios institucijomis ir įstaigomis, didinant teigiamą Įmonės įvaizdį ir visuomenės pasitikėjimą Įmonės veikla.
3. Kodekso taikymo tikslas – padėti formuoti darbuotojų dorovinėms vertybėms, užtikrinti kūrybingą, geranorišką darbo aplinką, ugdyti pagarbą vienas kitam, besikreipiantiems asmenims, užkirsti kelią korupcijai.
4. Šiame Kodekse vartojamos sąvokos:
  - 4.1. **asmeninis suinteresuotumas** – darbuotojo (ar jam artimo asmens) asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas (moralinė skola, moralinis įsipareigojimas, turtinė ar neturtinė nauda arba kitas panašaus pobūdžio interesas), galintis turėti įtakos sprendimams, atliekant darbo pareigas;
  - 4.2. **dovana** – tai turtas ar turtinė teisė (reikalavimas), neatlygintinai perduota Įmonės darbuotojo nuosavybėn, taip pat Įmonės darbuotojo atleidimas nuo turtinės pareigos dovanotojui ar trečiajam asmeniui, kai tai yra ar gali būti susiję su tiesioginiu ar netiesioginiu poveikiu jo veiksams ar sprendimams, susijusiems su pareigomis;
  - 4.3. **įžeidimas** – tai situacija, kai Įmonės darbuotojas viešai (neviešai) veiksmu, žodžiu ar raštu užgauliai pažemino žmogų;
  - 4.4. **Kodekso pažeidimas** – tai šiame Kodekse nustatytų Įmonės darbuotojo elgesio principų ir/ar normų pažeidimas, padarytas dėl Įmonės darbuotojo kaltės;
  - 4.5. **korupcija** – pasiūlymas, pažadas, ar davimas bet kokios naudos kitam asmeniui už neteisėtą atlygį, kad būtų atliktos arba neatliktos to asmens pareigos, arba kurstymas priimti kokią nors naudą kaip neteisėtą atlygį, arba jos priėmimas už pareigų atlikimą arba neatlikimą;
  - 4.6. **šmeižtas** – melagi prasimanymai, žeminantys kito asmens garbę ar orumą.
5. Nešališkumo pažeidimui konstatuoti nebūtina nustatyti, kad asmuo pasiekė norimą rezultatą ir (ar) dėl savo dalyvavimo priimant sprendimą gavo naudos, pakanka to, kad asmuo nesiėmė priemonių (nenušalinio) interesų konfliktui savo veikloje išvengti. Aplinkybė, kad asmens, patekusio į interesų konflikto situaciją, balsas nebuvo lemiamas taip pat nėra reikšminga, nes vien suinteresuoto asmens dalyvavimas gali daryti įtaką nešališko sprendimo priėmimui ir visiškai nesvarbu, ar asmuo, veikdamas interesų konflikto situacijoje, tinkamai sprendė klausimus, susijusius su savo ar kitų artimų asmenų arba su kuriais jį sieja sutartiniai santykiai ar kiti įsipareigojimai privačiais interesais, t. y. ar laikėsi visų teisės aktais nustatytų procedūrų, ar jų nepaisė, ar iš to gavo kokios nors naudos, ar jos negavo.

II SKYRIUS DARBUOTOJŲ ELGESIO PRINCIPAI

6. Darbuotojai, įgyvendindami savo teises, vykdydami teisės aktuose ir pareigybės aprašyme nustatytas pareigas ir funkcijas, privalo vadovautis šiais elgesio principais:

6.1. **Pagarbos žmogui ir valstybei principas**, kuriuo vadovaudamiesi darbuotojai privalo:

6.1.1. gerbti žmogų, jo teises ir laisves, valstybę, jos institucijas ir įstaigas, laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų, kitų teisės aktų bei Įmonės vidaus tvarkos taisyklių;

6.1.2. tinkamai, atsakingai atlikti savo pareigas;

6.1.3. savo elgesiu neapriboti ir nepažeisti kitų asmenų teisių ir laisvių.

6.2. **Teisingumo principas**, kuriuo vadovaudamiesi darbuotojai privalo:

6.2.1. vienodai elgtis su kolegomis, kitais asmenimis, nepaisydami jų tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų ar kitokių nuostatų;

6.2.2. einant pareigas, nepažeisti įstatymų, kitų teisės aktų, veikti tik pagal suteiktus įgaliojimus, nepiktnaudžiauti jiems suteiktomis galiomis, priimti motyvuotus sprendimus.

6.3. **Nesavanaudiškumo principas**, kuriuo vadovaudamiesi darbuotojai privalo:

6.3.1. tarnauti visuomenės interesams;

6.3.2. nesinaudoti Įmonės turtu ir darbo teikiamomis galimybėmis ne darbo veiklai, taip pat nesinaudoti ir neleisti naudotis darbine ar su darbu susijusia informacija kitaip, negu nustato įstatymai ar kiti teisės aktai;

6.3.3. neturėti asmeninių interesų ir nesiekti naudos sau, savo šeimai, artimiesiems, draugams, verslo, materialiniams ar kitiems poreikiams tenkinti bei nesinaudoti savo tarnybine padėtimi ir nereikalauti kitų Įmonės darbuotojų pagalbos, siekiant naudos sau, savo šeimai, artimiesiems ar draugams.

6.3.4. naudoti darbo laiką efektyviai ir tik darbo funkcijoms ar kitoms paskirtoms užduotims atlikti.

6.4. **Padorumo principas**, kuriuo vadovaudamiesi darbuotojai privalo:

6.4.1. elgtis nepriekaištingai, būti nepaperkami, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš asmenų ar organizacijų;

6.4.2. būti lojalūs ir paslaugūs besikreipiantiems asmenims, savo tiesioginiams vadovams, pavaldiems darbuotojams bei vienas kitam;

6.4.3. iš anksto nežadėti jokių sprendimų, elgtis sąžiningai ir padoriai, savo pavyzdžiu formuoti nepriekaištingą darbuotojo reputaciją;

6.4.4. vengti bet kokių priekabiavimo formų, asmeninio įžeidinėjimo, orumo žeminimo, kito darbuotojo darbo menkinimo, šmeižto apie bendradarbius skleidimo, nesantaikos kurstymo, neigiamų emocijų demonstravimo;

6.4.5. vengti elgesio, kuris gali būti suprastas kaip reikalavimas duoti kyšį, ar atlikti kitus veiksmus, nesusijusius su darbo pareigomis, bei informuoti tiesioginį vadovą apie daromą ar patiriamą neteisėtą poveikį.

6.5. **Sąžiningumo principas**, kuriuo vadovaudamiesi darbuotojai privalo:

6.5.1. **deklaruoti savo privačius interesus**, vadovaujantis Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklėmis, patvirtintomis Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2012 m. liepos 5 d. sprendimu Nr. KS-84 „Dėl Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklių bei privačių interesų deklaracijos formos ID001 patvirtinimo“, Įmonės generalinio direktoriaus įsakymu nustatyta tvarka;

6.5.2. nesiimti apgaulės, sukčiavimo, korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ar kitų teisės aktais uždraustų veikų.

6.6. **Nešališkumo principas**, kuriuo vadovaudamiesi tarnautojai privalo:

6.6.1. nešališkai atlikti savo darbo pareigas, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, laikytis Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų, o apie iškilusį interesų konfliktą informuoti atsakingus asmenis, vadovaujantis Įmonės generalinio direktoriaus įsakymu nustatyta tvarka;

6.6.2. būti objektyvūs ir nešališki bei neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo priimdami sprendimus, nesinaudoti kitų žmonių klaidomis ir nežinojimu, nepasiduoti kitų valstybės valdžios institucijų ir įstaigų tarnautojų, visuomenės informavimo priemonių, visuomenės bei kitų asmenų neteisėtai įtakai;

6.6.3. išklaudyti ir pateikti tokią informaciją, kuri padėtų besikreipiantiems asmenims priimti tinkamiausią sprendimą.

6.7. **Atsakomybės principas**, kuriuo vadovaudamiesi darbuotojai privalo:

6.7.1. asmeniškai atsakyti už savo sprendimus, gilintis į atliekamų darbų esmę, vengti skubotumo ir paviršutiniškumo, bet nevilkinti atliekamų darbų;

6.7.2. nevengti atsakomybės už blogai atliktą darbą, padarytas klaidas ar priimtą neteisėtą sprendimą ir stengtis klaidas kuo greičiau ištaisyti;

6.7.3. Įmonės generalinio direktoriaus arba tiesioginio vadovo reikalavimu atsiskaityti už savo veiklą;

6.7.4. atsakyti už naudojamos informacijos, dokumentų tinkamą naudojimą ir konfidencialumą;

6.7.5. saugoti asmens duomenų paslaptį, vykdyti su šia veiklos sritimi susijusias pareigas, nustatytas Įmonės generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintoje tvarkoje.

6.8. **Viešumo principas**, kuriuo vadovaudamiesi darbuotojai privalo:

6.8.1. teisės aktuose nustatyta tvarka teikti informaciją vienas kitam ir kitų valstybės valdžios institucijų ir įstaigų tarnautojams ir visuomenei (informacijos teikimas ribojamas teisės aktuose nustatytais atvejais);

6.9. **Pavyzdinumo principas**, kuriuo vadovaudamiesi tarnautojai privalo:

6.9.1. suteikti besikreipiantiems asmenims bei vienas kitam informaciją, būtiną jų teisėms ir teisėtiems interesams įgyvendinti bei pareigoms atlikti, bet kartu gebėti pagarbiai atmesti neteisėtus prašymus, nedaryti įtakos asmens apsisprendimui;

6.9.2. išlaikyti nepriekaištingą reputaciją, gebėti deramai atlikti savo pareigas, nuolat tobulintis;

6.9.3. būti iniciatyvūs, vykdyti savo pareigas atsakingai, rūpestingai, atidžiai ir profesionaliai, tinkamai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, laiku įvykdyti pavestas užduotis, o pastebėjus, jog kiti darbuotojai daro ar ketina atlikti neteisėtas veikas, jų veikloje kyla arba gali kilti interesų konfliktas – nedelsiant apie tai informuoti Įmonės generalinio direktoriaus pavaduotoją (už korupcijos prevenciją atsakingą asmenį);

6.9.4. užtikrinti, kad darbo vieta visada būtų švari ir tvarkinga, savo pavyzdžiu demonstruoti saugią elgseną bei laikytis patvirtintų darbuotojų saugos ir priešgaisrinės saugos reikalavimų;

6.9.5. darbo vietoje nelaikyti ir nevertoti alkoholinių ar kitokių psichiką veikiančių medžiagų;

6.9.6. būti paslaugūs, kantrūs, tolerantiški, pagarbūs, tvarkingi;

6.9.7. konfliktinėse situacijose elgtis objektyviai ir nešališkai, išklaudyti visų suinteresuotų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;

6.9.8. vadovautis visuotinai priimtomis moralės normomis, savo elgesiu, drausme ir kultūra stengtis būti pavyzdžiu kitiems asmenims, nediskredituoti Įmonės vardo.

III SKYRIUS

ELGESIO REIKALAVIMAI VADOVAUJANTIEMS TARNAUTOJAMS

7. Šio skyriaus nuostatos taikomos asmenims, vykdantiems vadovaujamas funkcijas Įmonės administracijoje ir vidaus vandenų transporto priemonėse (toliau – vadovaujantys tarnautojai).

8. Vadovaujantys darbuotojai privalo:

8.1. stengtis sukurti vadovaujamame kolektyve darbingą ir draugišką aplinką, užkirsti kelią konfliktams, šalinti nesutarimų priežastis;

8.2. su darbuotojais bendrauti mandagiai, duoti aiškius, suprantamus ir nedviprasmiškus pavedimus;

- 8.3. pastabas dėl pavaldžių darbuotojų klaidų ir darbo trūkumų reikšti korektiškai;
- 8.4. stengtis paskirstyti darbą vadovaujame kolektyve tolygiai, kad būtų efektyviai panaudotos kiekvieno pavaldaus darbuotojo galimybės ir kvalifikacija;
- 8.5. viešai nereikšti savo palankumo ar nepalankumo pavaldiems darbuotojams, vertinti juos pagal jų dalykines savybes;
- 8.6. priimti sprendimus, susijusius su darbine veikla (įskaitant paskyrimus į pareigas, sprendimus dėl konkursų laimėtojų, rekomendacijas apdovanojimams, priedus ir pan.), tik vadovaudamiesi darbuotojų dalykinėmis savybėmis, kvalifikacija, turimomis profesinėmis žiniomis ir nuopelnais, viešai pagirti ypač pasižymėjusius darbuotojus;
- 8.7. skatinti pavaldžius darbuotojus reikšti savo nuomonę ir ją išklaudyti;
- 8.8. būti reiklus ir teisingas pavaldiems darbuotojams, savo elgesiu ir darbu rodyti jiems pavyzdį.

IV SKYRIUS

DARBUOTOJŲ ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIO KODEKSO PAŽEIDIMUS

10. Laikytis šio Kodekso nuostatų yra kiekvieno darbuotojo pareiga.
  11. Jeigu Įmonės darbuotojas pažeidžia šio Kodekso reikalavimus, priklausomai nuo padaryto pažeidimo pobūdžio ir laipsnio, jam taikoma Lietuvos Respublikos įstatymuose numatyta drausminė, administracinė ar baudžiamoji atsakomybė.
  12. Gavęs informaciją žodžiu ar raštu ar pats nustatęs, kad Įmonės darbuotojas galbūt pažeidė šio Kodekso reikalavimus, Įmonės generalinio direktoriaus pavaduotojas (už korupcijos prevenciją atsakingas asmuo), tiesioginis vadovas ar Įmonės generalinis direktorius inicijuoja darbo drausmės pažeidimo tyrimą.
  13. Drausminių nusižengimų tyrimas atliekamas ir drausminė nuobaudos skiriamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka, atsižvelgiant į padaryto nusižengimo pobūdį, laipsnį, atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.
  14. Darbuotojo elgesys, pažeidžiantis šio Kodekso reikalavimus, yra pagrindas taikyti drausminę atsakomybę.
-